

26.2.2018

Lausuntopyyntöne 19.1.2018

Hallituksen esitysluonnos koskien elinkeinoverolain korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin sisältyvää korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevaa säännöstä muutetaan. Muutokset perustuvat osittain sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta annettuun direktiiviin (EU) 2016/1164. Luonnoksen mukaan EVL 18 a §:ää muutettaisiin direktiiviin perustuen siten, että korkovähennysoikeuden rajoittamista koskeva säännös koskisi sekä etuyhteysosapuolille että muille kuin etuyhteysosapuolille maksettujen korkomenojen vähennyskelpoisuutta. Lisäksi, direktiivin velvoittamatta, EVL 18 a §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin rahoitusalan yhtiöitä koskeva vapautussäännös sekä ns. tasevapautussäännös.

Lausuntonamme esitämme seuraavaa.

Direktiivin tavoite

Direktiivin tarkoituksena on ehkäistä aggressiivista verosuunnittelua ja veropohjien rapautumista EU -alueella sekä toimeenpanna OECD:n BEPS -työn suosituksia yhteneväisesti EU-alueella.

Direktiivi sisältää korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn vähimmäistason, joka jäsenvaltioiden on saatettava kansallisesti voimaan. Tämä on se taso, joka katsotaan olevan tarpeen direktiivin tavoitteiden toteuttamiseksi. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus rajoittaa korkovähennysoikeutta direktiivin edellyttämää vähimmäistasoja enemmän. Valitettavasti esitysluonnoksessa on päädytty tähän ratkaisuun, vaikka näitä toimia ei voidakaan perustella aggressiivisen verosuunnittelun ehkäisemisellä.

Korkojen vähennysoikeuden rajoitukset ovat suora lisäkustannus yritysten investoinneille. Hallituksen esityksen seurauksena tavanomaisen liiketoiminnan kustannustaso nousee monissa tilanteissa. Sääntöjen seurauksena myös tappiollinen yritys voi joutua maksamaan veroja. Tätä ei voida pitää tuloverotuksen periaatteiden mukaisena.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

Investointitaso on ollut Suomessa viimeisen vuosikymmenen aikana varsin matala, vaikka kiinteiden investointien elpymistä onkin kahden viime vuoden aikana tapahtunut. On selvää, että direktiivin minimitasoa tiukempi sääntely heikentää Suomen suhteellista kilpailuasemaa investointikohteena. Esityksen puutteena voidaan pitää sitä, ettei tällaisia vaikutusarviointeja ole lainkaan tehty.

Lausuntomme liitteenä on esimerkkilaskelmia siitä, miten esitetyt säännökset lisäävät liiketoiminnan kustannuksia tilanteissa, joissa ei ole kyse aggressiivisesta verosuunnittelusta.

Direktiivin mahdollistamat poikkeukset

Direktiiviin perustuen jäsenvaltioille on annettu mahdollisuus rajata rajoitussäännösten ulkopuolelle ne tilanteet, joissa aggressiivisen verosuunnittelun riskin on arvioitu olevan vähäinen. Direktiivin mukaan nämä ns. lievennysoptiot ovat seuraavat:

1. Enintään 3 Milj. euron nettokorkomenot soveltamisalan ulkopuolelle
2. Mahdollisuus soveltaa ns. tasevapautussäännöstä
3. Ennen 17.6.2016 otettujen lainojen korot soveltamisalan ulkopuolelle
4. Rahoitusalan yritykset soveltamisalan ulkopuolelle
5. Julkisten infrastruktuurihankkeiden rahoitus jätetään rajoitusten ulkopuolelle
6. Yksittäiset yritykset jätetään rajoitussäännösten soveltamisalan ulkopuolelle (ei konsernirakennetta)

Esitysluonnoksen mukaan Suomi käyttäisi hyväkseen direktiivin mahdollistamia optioita ainoastaan em. kohdan 6 osalta ja osittain kohdan 1 osalta. Tämän lisäksi direktiivi mahdollistaisi sen, että vähennyskelpoisten nettokorkomenojen määrä olisi enintään 30 % EBITDA:sta. Esitysluonnoksen mukaan vähennyskelpoinen määrä olisi enintään 25 % EBITD:sta.

Suomalaisyriyten toimintaedellytysten ja kilpailukyvyn turvaamiseksi esitysluonnosta tulee muuttaa siten, että Suomi käyttää hyväkseen kaikki direktiivin mahdollistamat optiot. Pääsääntönä tulee jatkossakin olla korkomenojen laaja vähennysoikeus eikä korkojen vähennysoikeutta ei tule rajoittaa enempää kuin direktiivi edellyttää.

Vähennyskelpoisen koron määrä

Esitysluonnoksen mukaan, jos nettokorkomenot ovat verovuonna enintään 500 000 euroa, ne voitaisiin nykyiseen tapaan vähentää kokonaan. Nettokorkomenojen ylittäessä mainitun euromäärän nettokorkomenot voitaisiin vähentää siltä osin kuin ne ovat enintään 25 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta (EBITD). Prosenttimäärän ylittävät nettokorkomenot eivät olisi vähennyskelpoisia. Tästä poiketen muille kuin etuyhteysosapuolille maksettuja nettokorkomenoja voisi vähentää 3 000 000 euroa.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

Direktiivin mukaan rajoitussäännösten soveltamisen ulkopuolelle voidaan jättää enintään 3 milj. euron suuruiset nettokorkomenot riippumatta siitä, ovatko ne etuyhteyskorkoja vai ulkoisesta rahoituksesta aiheutuneita korkoja.

Kuten esitysluonnoksessakin on todettu, direktiivin myötä sääntely kiristyy ja ulottuu jatkossa myös muilta kuin etuyhteysosapuolilta otettujen velkojen korkoihin, mitä ei aiemmin kansallisessa sääntelyssä ole pidetty tarpeellisena. Korkovähennysoikeuden merkittävä lisärajoitus aiheuttaa yritysrahoitukselle huomattavia lisäkustannuksia. Näiden haitallisten vaikutusten lieventämiseksi vähennyskelpoisten nettokorkomenojen euroraja tulee asettaa direktiivin mahdollistamaan 3 milj. euroon kaikkien korkomenojen osalta riippumatta siitä, onko kyse etuyhteyskoroista vai ulkoisista koroista.

Verorasituksen kiristyy merkittävästi myös ns. TVL-kiinteistöyhtiöillä, joiden korkovähennysoikeutta ei nykysääntelyssä ole rajoitettu. Ongelmat korostuvat erityisesti vakuutusyhtiöiden omistamissa kiinteistöosakeyhtiöissä, koska vakuutusyhtiölaista johtuen ne eivät voi ottaa luottoja ulkopuolisilta rahoittajilta. Tältä osin yhdyimme myös Finanssiala ry:n antamaan yksityiskohtaiseen lausuntoon.

Vähennyskelpoisten nettokorkomenojen eurorajan asettaminen kaikissa tilanteissa direktiivin edellyttämään 3 milj. euroon selkeyttäisi myös nyt esitettyä varsin vaikeaselkoista sääntelyä. Sekä yritysten että Verohallinnon hallinnollinen taakka kevenisi huomattavasti.

Esitysluonnoksen mukaan vähennyskelpoisten korkomenojen määrä olisi nykyinen eli 25 % EBITD:sta. Direktiivi mahdollistaisi kuitenkin sen, että vähennyskelpoinen määrä olisi 30 % EBITDA:sta.

Korkovähennysrajoitusten kiristymisen haitallisten vaikutusten lieventämiseksi nykyistä sääntelyä tulee muuttaa siten, että vähennyskelpoinen määrä on direktiivin sallima 30 % EBITDA:sta.

Direktiivin mukaan vähentämättä jääneet nettokorkomenot voidaan vähentää tulevana verovuosina ilman aikarajoitusta, minkä lisäksi verovuonna käyttämättä jäänyt korkokapasiteetti voidaan käyttää enintään seuraavan viiden verovuoden aikana. Myös käyttämättömän EBITD:n jaksotus seuraaville vuosille tulisi ottaa käyttöön uudessa korkovähennyssäännöksessä.

Tasevapautussäännös

Nykyiseen kansalliseen sääntelyyn sisältyy ns. tasevapautushuojennus, jonka nojalla rajoitusta ei sovelleta, jos verovelvollisen oman pääoman suhde tilinpäätöksen mukaiseen taseen loppusummaan on korkeampi tai yhtä suuri kuin vahvistetun konsernitaseen vastaava suhdeluku. Tasevapautushuojennuksen tarkoituksena on se, että korkojen vähennysoikeutta ei rajoiteta yhtiöiltä, joita ei ole liiallisesti rahoitettu velalla. Liiallisuus on sidottu koko konsernin vakavaraisuuteen. Jos yksittäisen yhtiön vakavaraisuus on vahvempi kuin konsernin, ei yksittäistä yhtiötä ole keinote-

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

koisesti rahoitettu velalla. Korkokulujen vähennyskelpoisuutta ei ole tarpeen evätä, sillä yhtiön tulo ei ole pienentynyt aggressiivisen verosuunnittelun vuoksi.

Direktiivissä tasevapautushuojennus on yksi direktiivin sallimista vapaaehtoisista poikkeuksista. Tasevapautushuojennus on alun perin otettu osaksi nykyistä kansallista säännöstä myös siksi, että korkovähennysrajoituksella ei perusteetta heikennetä keskitettyä konsernirahoitusta.

Esitysluonnoksessa tasevapautussäännöksen poistamista on perusteltu lähinnä sillä, että säännöksen soveltaminen on oikeuskäytännössä osoittautunut hankalaksi erityisesti omistusrakenteissa, joissa on rahastoja. Nämä tulkintaongelmat on kuitenkin jo nyt ratkaistu uusimmassa KHO:n ratkaisukäytännössä.

Perusteet lieventää korkovähennysrajoitusten haitallisia vaikutuksia tasevapautussäännöksellä ovat edelleen olemassa. Direktiivin mahdollistama tasevapautussäännös on ehdottomasti sisällytettävä myös uuteen EVL 18 a §:ään.

Ennen 17.6.2016 otettujen lainojen korot soveltamisalan ulkopuolelle

Direktiivin mukaan korkovähennysrajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää nettokorkomenot, jotka kertyvät lainoista, jotka on otettu ennen 17 päivänä kesäkuuta 2016. Poikkeussäännös ei saa kuitenkaan ulottua näiden lainojen myöhempisiin muutoksiin.

Esitysluonnos ei sisällä vanhoja lainoja koskevaa suojasäännöstä. Luonnoksessa esitetty perustelu, että rajoituksen käyttöönotto asettaisi uudet ja vanhat yrityksen erilaiseen asemaan ei ole kestävä.

Uusien luottojen osalta yritykset ovat voineet ottaa direktiivin vaatimukset huomioon jo tehdessään investointipäätöksen ja ottaessaan ulkopuolista rahoitusta rahoitukseen investoinnin. Jo toteutettujen investointien osalta korkojenvähennysoikeutta koskeva muutos ei ole investointipäätöksen tekohetkellä ollut tiedossa ja investointipäätös on saatettu tehdä olettaen, että investoinnin rahoittamiseen otetun vieraan pääoman ehtoisen lainan korot saa vähentää.

Esitysluonnosta tulee muuttaa siten, että direktiivin mahdollistama vanhoja lainoja koskeva suojasäännös otetaan käyttöön.

Rahoitusalan yritykset korkovähennysrajoitusten soveltamisalan ulkopuolelle

Nykyinen korkovähennysrajoitus ei koske luotto-, vakuutus- ja eläkelaitoksia sekä eräiltä osin niiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yrityksiä. Näitä yhteisöjä koskevaa ns. rahoitusalan poikkeusta on kansallisessa sääntelyssä pidetty perusteltuna, koska näiden yhteisöjen toimintaa ja vakavaraisuutta säädellään ja valvotaan muun lainsäädännön perusteella ja koska niiden tilipäätöksessä on erityisiä eräitä. Poikkeuksen soveltamisalaan kuuluvat myös luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

Esitysluonnoksen mukaan korkovähennysrajoitusten piiriin tulisivat myös finanssialan yritykset, vaikka direktiivi nimenomaisesti antaa mahdollisuuden jättää rahoitustoimiala rajoitusten soveltamisalan ulkopuolelle. Esitettyä muutosta on luonnoksessa perusteltu lähinnä sillä, että sääntely olisi linjakasta. Rahoitusalan toimijoiden liiketoiminnassa on erityispiirteitä, jotka korkovähennysrajoitussääntelyn kannalta edellyttävät erityistarkastelua. Tässä mielessä yksin sääntelyn tekeminen linjakkaaksi ei voi ainoa perustelu sille, että rahoitusala ulotettaisiin sääntelyn piiriin.

Rahoitusalan poikkeuksen poistamista ei voida Suomessa nähdä tarpeelliseksi aggressiivisen verosuunnittelun torjunnan kannalta. Myös OECD:n BEPS-raportin mukaan rahoitusala koskeva poikkeama on perusteltua sisällyttää kansalliseen lainsäädäntöön, ellei erikseen ole havaittu sellaisia riskitekijöitä, joiden perusteella tietyt rajoitussäännökset olisivat tarpeellisia. Suomessa tällaisia riskitekijöitä ei ole havaittu.

Esitysluonnosta tulee muuttaa siten, että rahoitusala rajataan jatkossakin EVL 18 a §:n soveltamisalan ulkopuolelle.

Perustelujen osalta yhdyimme Finanssiala ry:n antamaan lausuntoon.

Julkisten infrastruktuurihankkeiden rahoitus rajoitusten ulkopuolelle

Nykyiseen EVL 18 a §:ään ei sisälly julkisia infrastruktuurihankkeita koskevaa poikkeusta. Direktiivin mukaan korkorajoituksen ulkopuolelle voidaan kuitenkin jättää pitkän aikavälin julkiset infrastruktuurihankkeet, joilla tuotetaan, kehitetään, käytetään tai ylläpidetään laajamittaista omaisuutta, jonka jäsenvaltio katsoo olevan yleisen edun mukainen.

Direktiivi ei sisällä tarkkaa määritelmää infrastruktuurihankkeelle. Määritelmä sisältää samoja elementtejä kuin elinkeinoverolain 19 a ja 27 c §:ssä tarkoitettu elinkaarihanke.

Kuluvan vuoden alusta voimaantulleella lainmuutoksella mahdollistettaisiin elinkaarihankeiden tai sitä vastaavien muiden kokonaihoitopalveluhankkeiden toteuttaminen myös muille kuin valtiolle. EVL 19 a ja 27 c §:n soveltamisala laajennettiin lisäksi kattamaan myös muun tyyppisiä hankkeita kuin väylähankkeita. Hankkeet voivat olla uudisrakennushankkeiden lisäksi myös peruskorjaushankkeita. Kokonaihoitopalvelun tilaaja ja hankkija voi valtion lisäksi olla mikä tahansa taho, esimerkiksi kunta, kuntayhtymä tai maakunta taikka yksityinen yritys.

Hallituksen esityksen (HE 155/2017 vp) perustelujen mukaan kokonaihoitopalvelua koskevien verosäännösten soveltamisalan laajennuksen tavoitteena oli selvittää verotusta ja poistaa erilaisten elinkaarihankeiden toteutukseen liittyviä verotuksellisia riskejä. Ennen lainmuutosta valtion väylähankkeissa käytetty kokonaihoitopalvelumallia ei käytetty muissa hankkeissa, koska kokonaihoitopalvelua koskevat verosäännökset eivät niihin soveltuneet.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

Kuten esitysluonnoksessa on todettu, infrastruktuurihankkeet eli elinkaarihankkeet ovat tyypillisesti laajoja ja rahamääräisesti kalliita hankkeita, joissa velkarahoitus on merkittävässä asemassa. Elinkeinoverolakiin ja arvonlisäverolakiin on otettu hankkeita koskevat erityissäännökset, jotta erityisesti julkisten hankkeiden kustannukset olisivat rajatummat ja paremmin hallittavissa. Korkorajoitussäännöksen soveltaminen näitä hankkeita toteuttavien yritysten verotuksessa lisäisi merkittävästi hankkeiden kustannuksia.

Elinkaarihankkeiden rahoituksessa painottuu tavallisesti vieras pääoma, minkä vuoksi yhtiöillä on runsaasti korkomenoja. Kuten esitysluonnoksessa on todettu, nykyiset rajoitussäännökset eivät ole juurikaan kohdistuneet elinkaarihankkeisiin, koska etuyhteysedellytys on jäänyt täyttymättä.

Uudessa sääntelyssä rajoitussäännösten piiriin tulevat myös ulkoiset korot ja elinkaarihankkeisiin kohdistuvat haitalliset vaikutukset tulevat olemaan merkittäviä, jos näitä hankkeita ei rajata soveltamissäännöksen ulkopuolelle.

Mikäli julkisia infrastruktuurihankkeita ei rajata korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle, jäävät myös kokonaishoitopalveluiden verosäännösten (EVL 19 a ja 27 c §) muutoksille asetetut tavoitteet suurelta osin toteutumatta.

Itsenäiset yritykset ja velkasuhteen osapuolten etuyhteystilanne

Esitysluonnoksen mukaan direktiivin sallimalla tavalla itsenäiset yritykset jätetään korkorajoitussäännöksen ulkopuolelle.

Direktiiviin perustuva etuyhteyden määritelmä poikkeaa nykyisen kansallisen korkorajoitussäännöksen etuyhteysmääritelmästä. Itsenäisen yrityksen poikkeaman perustessa direktiivin nimenomaiseen säännökseen on säännöstä sovellettaessa noudatettava myös poikkeamaan keskeisesti liittyvää direktiivin määritelmää etuyhteydestä. Direktiiviin sisältyvä määritelmä on pienemmän prosenttimääräisen (25 %) vaatimuksen vuoksi kireämpi kuin nykyiseen kansalliseen säännökseen sisältyvä etuyhteyden määritelmä. Direktiiviin sisältyvällä etuyhteysmääritelmällä säännelään ainoastaan se, onko yritys itsenäinen vai konserniin kuuluva yritys.

Direktiivi ei kuitenkaan edellytä sitä, että nykyiseen EVL 18 a §:n 5 momenttiin sisältyvää velkasuhteen osapuolten etuyhteysmääritelmää pitäisi muuttaa. Mikäli uudet korkovähennysrajoitukset toteutetaan siten, että etuyhteyskorkojen vähennysoikeus on rajoitetumpaa kuin ulkoisten korkojen vähennysoikeus, tulee uuteen säännökseen sisällyttää nykyinen EVL 18 a §:n 5 momentti sellaisenaan.

Korkomenon ja korkotulon määritelmät

Esitysluonnoksen mukaan direktiivin oikean täytäntöönpanon varmistamiseksi ehdotetaan nykyistä sääntelyä muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin direktiiviin perustuva korkomenon määritelmä. Määritelmä oli laajempi kuin nykyinen verotus- ja oikeuskäytäntöön perustuva korkomenon määritelmä.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

Nykyinen kansallinen säännös ei sisällä myöskään korkotulon määritelmää. Direktiivissä korkotulo on määritelty korkomenoa väljemmin sisältäen veronalaiset korkotulot ja muut kansallisen sääntelyn mukaan taloudellisesti vastaavat veronalaiset tulot. Nykyistä kansallista korkovähennysrajoitusta sovellettaessa korkomenon ja -tulon käsitteiden tulkinta vastaa verotuksessa näiden käsitteiden osalta noudatettuja periaatteita. Direktiiviin kirjattu korkotulon määritelmä ei poikkea nykyisestä kansallisesta sääntelystä eikä esityksessä tämän vuoksi ehdoteta kansalliseen sääntelyyn lisättäväksi erillistä korkotulon määritelmää.

Verotuksen ennustettavuus ja oikeusvarmuus edellyttävät sitä, että esitysluonnoksen jatkovalmistelussa hallituksen esityksen perusteluihin tulee sisällyttää yksityiskohtaiset määrittelyt korkomenon ja korkotulon käsitteistä.

Ehdotettujen muutosten taloudelliset vaikutukset

Esitysluonnoksen mukaan toimialoista eniten vähennyskelvotonta korkomenoa muodostuisi liike-elämän palveluissa, rahoituksessa ja vakuutuksessa sekä teollisuudessa. Vähennyskelvottomien korkomenojen määrä kasvaisi suhteellisesti eniten energiatoimialalla ja kiinteistöalalla verrattuna Suomen nykyiseen rajoitukseen. Myös muilla pääomaintensiivisillä toimialoilla, kuten teollisuudessa, vähennyskelvottomien korkomenojen yhteismäärä kasvaisi. Energiatoimialan ja kiinteistötoimialan vähennyskelvottoman korkomenon yhteismäärän arvioidaan yli kaksinkertaistuvan Suomen nykyiseen rajoitukseen verrattuna.

Energiatoimialalla toimivat yhteisöt ovat pääomavaltaisia yrityksiä, joiden rahoitusrakenne on tyypillisesti velkavetoinen ja joiden tekemiin investointeihin liittyy merkittäviä kustannuksia. Energiatoimialalla toimii myös Mankala-tuotantoyhtiöitä, jotka myyvät tuottamaansa sähköä omistajilleen omakustannehintaan. Tästä syystä niille ei lähtökohtaisesti muodostu veronalaista tuloa. Energiatoimialan velkavetoisten rahoitusrakenteiden ja toimialan erityispiirteiden takia energiayritysten voidaan arvioida jäävän muita toimialoja herkemmin tuloslaskelmaan sidottujen korkovähennysrajoitusten vaikutuksen piiriin myös tilanteissa, joissa velkajärjestelyihin ja korkojen vähentämiseen ei liity verosuunnittelua.

Energiatoimialaan kohdistuvia vaikutuksia on yksityiskohtaisemmin arvioitu Energiatoimialan ry:n, Teollisuuden Voima Oyj:n ja Pohjolan Voima Oyj:n lausunnoissa.

Myös kiinteistö- ja kiinteistösijoitusyhtiöille direktiivin mukaiseen rajoitukseen siirtymisestä aiheutuu merkittäviä vaikutuksia. Vaikutuksia aiheutuisi lähinnä niille konserneihin kuuluville yhtiöille, joilla on huomattavasti henkilökohtaisen tulolähteen nettokorkomenoja sekä euromääräisesti että suhteessa oikaistuu tulokseen.

Haitallisten vaikutusten lieventämiseksi esitysluonnosta tulee muuttaa siten, että kaikki direktiivin sallimat lievennysoptiot hyödynnetään.

Luonnoksen mukaan nykyiseen rajoitukseen verrattuna vuotuisten yhteisöverotulojen arvioidaan lisääntyvän noin 46 milj. euroa. Käsityksemme mukaan esitetty arvio

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.2.2018

on virheellinen. Jos korkovähennysrajoitukset toteutetaan esitetyllä tavalla, yritysten verorasitus kasvaa huomattavasti enemmän.

Lopuksi

Hallitusohjelman mukaan hallituksen toimet kilpailukyvyn parantamiseksi vahvistavat vientiä ja kotimarkkinoilla toimivien yritysten toimintaedellytyksiä. Hallitusohjelmassa on myös selkeästi todettu, että teollisuuden kustannuksia ei vaalikauden aikana lisätä hallituksen toimesta sekä se, että EU-säännösten toimeenpanossa pidättäydytään kansallisesta lisäsääntelystä.

Esitysluonnoksessa ehdotetut korkovähennysoikeuden leikkaukset ovat selkeästi hallitusohjelman vastaisia.

Suomalaisyriyten toimintaedellytysten ja kilpailukyvyn turvaamiseksi esitysluonnosta tulee muuttaa siten, että Suomi käyttää hyväkseen kaikki direktiivin mahdollistamat optiot. Pääsääntönä tulee jatkossakin olla korkomenojen laaja vähennysoikeus eikä korkojen vähennysoikeutta ei tule rajoittaa enempää kuin direktiivi edellyttää.

Mikäli, vastoin käsitystämme, yritysten korkovähennysoikeutta kuitenkin rajoitetaan nyt esitetyllä tavalla, tulee lisääntyvä verorasitus kompensoida yrityksille alentamalla yhteisöverokantaa vähintään kahdella prosenttiyksiköllä.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Talouspolitiikka

Jussi Mustonen
Johtaja

Liite EK:n lausuntoon koskien Hallituksen esitysluonnosta elinkeinoverolain korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Tässä muistiossa on kuvattu esimerkkilaskelmien avulla, miten tietyt hallituksen esitysluonnoksen säännökset vaikuttaisivat normaalia liiketoimintaa harjoittavan yrityksen kustannuksiin ja verojen maksuun.

1 Tappiollinen yhtiö

Seuraavassa on kuvattu tilannetta, jossa tappiollinen yhtiö joutuu maksamaan veroja. Veronmaksu syntyy, sillä tappiollisuus syntyy osittain vähennyskelvottomista koroista.

	meur
Liikevaihto	200
Tulos ennen poistoja ja korkoja	10
Poistot	-6
Korot (pankkilaina)	-5
Tulos ennen veroja	-1
Vähennyskelpoinen korko	
Oikaistu elinkeinotoiminnan tulos*	10
Vähennyskelpoinen korko 25%	2,5
Vähennyskelpoinen korko 3 meur	3
Verotettava tulos	
Tulos ennen poistoja ja korkoja	10
Poistot	-6
Vähennyskelpoinen korko	-3
Verotettava tulos	1
Maksettava vero 20%	0,2
*Tulos ennen veroja, johon lisätty korkomenot ja poistot	

Esimerkin tilanteessa yhtiön taloudellinen ahdinko siis syvenee verotuksen vuoksi, vaikka yhtiö ei ole toiminut aggressiivisesti. Sen sijaan yhtiö voi olla ahdingossa esimerkiksi tavoitellakseen kasvua, kansainvälistymisen tai riskien realisoitumisen vuoksi. Lopputulos heikentää riskinoton kannusteita ja voi pakottaa yhtiön irtisanomisiin.

2. Sattumanvarainen veroaste

Jos edellisen esimerkin yhtiö nousee kannattavaksi, voi sen veroaste olla huomattavan korkea vähennyskelvottomien korkojen vuoksi.

	meur
Liikevaihto	200
Tulos ennen poistoja ja korkoja	16
Poistot	-10
Korot (pankkilaina)	-5
Tulos ennen veroja	1
Vähennyskelpoinen korko	
Oikaistu elinkeinotoiminnan tulos*	16
Vähennyskelpoinen korko 25%	4
Vähennyskelpoinen korko 3 meur	3
Verotettava tulos	
Tulos ennen poistoja ja korkoja	16
Poistot	-10
Vähennyskelpoinen korko	-4
Verotettava tulos	2
Maksettava vero 20%	0,4
Veroaste (maksettava vero / tulos ennen veroja)	40 %
*Tulos ennen veroja, johon lisätty korkomenot ja poistot	

Esimerkin yhtiöllä veroaste on siis 40%, eli kaksinkertainen verrattuna lakisääteiseen 20% verokantaan. Yhtiö kärsii, vaikka yhtiö ei ole käyttäytynyt aggressiivisesti.

Vähennyskeltvottomuus lisää yhtiön rahoituskustannusta. Esimerkissä pankkilainan korot ovat 5 meur. Korosta saatava verohyöty olisi 1 meur, jolloin pääoman kustannus olisi nettona 4 meur. Vähennyskeltvottomuuden vuoksi verohyöty laskee 0,6 meur:oon (3 meur vähennyskelpoinen korko * 20% veroaste). Tämä lisäkustannus riippuu korkotasosta, yhtiön kannattavuudesta ja koron määrästä (suhteessa 3 meur raja). Yhtiön pitäisi siis arvioida nämä tekijät investointipäätöksenteossa. Korkotasoon ja kannattavuuteen liittyy epävarmuutta, joten myös vähennyskeltvottoman koron määrä on epävarma. Tämä kustannustason liittyvä epävarmuus pitää luonnollisesti huomioida investointipäätöksenteossa. Käytännössä riski lisäkulusta edellyttää investoinnilla korkeampaa tuottovaatimusta. Jos odotettu tuotto ei vastaa kustannusta ja voittoa, ei investointia tehdä tai se tehdään toisin kuin olisi liiketaloudellisesti optimaalista.

Molemmissa esimerkeissä tulos verojen jälkeen pienenee velkarahoituksen vuoksi. Ongelma kärjistyy tilanteissa, joissa pankkilainaa (tai muuta riippumattomalta osapuolelta tulevaa rahoitusta) ei voida korvata yhtiön omistajien tekemillä oman pääoman sijoituksilla.

3. Konsernirahoitus

Monesti kansainvälisten konsernien emoyhtiöt eivät harjoita merkittävästi operatiivista liiketoimintaa, joka on usein eriytetty tytäryhtiöihin. Tämän vuoksi näiden yhtiöiden verotuksellinen EBITD muodostuu yleensä pieneksi. Sen sijaan konsernin rahoitustoiminto on usein emoyrityksissä. Emoyritykset myös tekevät paljon oman pääoman ehtoisia sijoituksia mm. M&A toiminnan vuoksi ja saavat näistä sijoituksista tuoton osinkoina. Vertailun vuoksi 3

MEUR ulkoisten korkomenojen vähentämisen salliva sääntö tarkoittaisi luonnoksessa viitattulla 2% keskimääräisellä yrityslainojen korkotasolla vain noin 150 MEUR lainaa. Kansainvälisen konsernin emoyhtiön vieraan pääoman tasoksi tämä on todella matala ja vähennyskelvottomia nettokorkomenoja syntyisi erittäin helposti.

A Oyj on ottanut ulkoista pankkilainaa 300 MEUR. A Oyj omistaa B Oy:n, johon se sijoittaa omana pääoman 50 MEUR ja antaa lainaa 50 MEUR. 200 MEUR A Oyj käyttää ostaakseen C AB:n. Korkokulut ja -tuotot suomalaisilla konserniyhtiöillä ovat seuraavat:

A Oyj korkomenot ei-etuyhteisyriyksille eli pankille 6 MEUR (2%) ja korkotulot etuyhteisyriyksiltä eli B Oy:lta 1,1 MEUR (2,2%). B Oy:n korkomenot etuyhteisyriyksille ovat vastaavasti 1,1 MEUR.

A Oyj:n verollinen EBITD on nolla, joten se saa vähentää 4,9 MEUR (-6+1,1) nettokorkomenoista 3 MEUR ja 1,9 MEUR jää vähentämättä. B Oy:n verollinen EBITD on 2 MEUR, joten se saa vähentää 0,5 MEUR (25%) ja 0,6 MEUR jää vähentämättä. Yhteensä korkoja jää vähentämättä suomalaisilla konserniyhtiöillä 2,5 MEUR (1,9+0,6).

Täysin markkinaehtoisesta järjestelystä syntyy vähennyskelvotonta korkomenoa molempiin suomalaisiin konserniyhtiöihin. Tilanne huononisi merkittävästi, jos koko konsernin kannattavuus olisi heikko, ja A Oyj:n ulkoiselle velalle vaadittaisiin korkeampaa korkoa samalla kun B Oy:n tulos on tappiollinen. Mikäli B Oy:n tulos myöhemmin nousisi merkittävästi, se voisi käyttää korkeampaa EBITD:a hyväkseen vain omien aiemmin vähennyskelvottomien korkojen vähentämiseen. Luonnoksen mukainen rajoitus voi helposti esimerkin yhtiöillä johdattaa myös tilanteeseen, jossa kokonaisuutena tappiota tekevä konserni joutuu maksamaan kassaveroa.

Esimerkistä näkee myös, kuinka merkittävästi korkovähennysrajoitus tiukkenee ei-etuyhteys korkojen tullessa rajoituksen piiriin. Nykyisin voimassa olevan rajoituksen mukaan vain B Oy:lle muodostuisi vähennyskelvotonta korkomenoa 0,6 MEUR kun uuden rajoituksen myötä vähennyskelvotonta korkoa olisi 2,5 MEUR. Kyseisessä esimerkissä direktiivin mukainen konsernitarkastelu myös nostaisi vähennyskelvottoman koron määrää vuoden tarkastelujaksolla.

4. Käyttämättömän EBITD:n jaksotus

Direktiivi mahdollistaisi käyttämättömän EBITD:n jaksotuksen seuraaville vuosille (tai EBITD:n käyttö takautuvasti). Tämä mahdollistaa paremmin oikeudenmukaisen koron vähennysoikeuden liiketoiminnan voitollisuudessa tapahtuvasta luonnollisesta volatilitteetista huolimatta.

Seuraavassa esimerkissä on kuvattu EBITD:n jaksotuksen vaikutusta:

	Vuosi 1	Vuosi 2	Vuosi 3	Vuosi 3
	Normivuosi	Parempi vuosi	Heikko vuosi - ei EBITD siirtoa	Heikko vuosi - EBITD siirto
Liikevaihto	200	250	150	150
Tulos ennen poistoja ja korkoja	20	25	15	15
Poistot	-10	-10	-10	-10
Korot (pankkilaina)	-5	-5	-5	-5
Tulos ennen veroja	5	10	0	0
Vähennyskelpoinen korko				
Oikaistu elinkeinotoiminnan tulos*	20	25	15	15
Vähennyskelpoinen korko 25%	5	6,25	3,75	5 (sisältää EBITD:n vu
Vähennyskelpoinen korko 3 meur	3	3	3	3
Verotettava tulos				
Tulos ennen poistoja ja korkoja	20	25	15	15
Poistot	-10	-10	-10	-10
Vähennyskelpoinen korko	-5	-5	-3,75	-5 (sisältää EBITD:n vu
Verotettava tulos	5	10	1,25	0
Maksettava vero 20%	1	2	0,25	0
Veroaste (maksettava vero / tulos ennen veroja)	20 %	20 %	Nollatulos ja veronmaksu	Nollatulos ei veronmaksua
EBITD siirto tuleville vuosille		1,25		0
*Tulos ennen veroja, johon lisätty korkomenot ja poistot				

Esimerkin yhtiö kertyy vuonna 2 käyttämätöntä EBITD:tä. Vuonna kolme yhtiön kirjanpidollinen kannattavuus pienenee nolnaan, mutta yhtiöllä on korkomenoja. Mikäli vuoden 2 käyttämätön EBITD ei ole käytettävissä, yhtiö joutuu maksamaan veroa nollatuloksesta vuonna 3. Tämä negatiivinen vaikutus voidaan välttää antamalla yhtiölle oikeus käyttää aikaisemman vuoden EBITD:aa. Tämän vuoksi Suomen tulisi ottaa käyttöön joko direktiivin sallima vaihtoehto 6 b) tai 6 c) (s. 10).